

MAT1120 LINEÆR ALGEBRA: FORELESNING 11

OLE BREVIG

MATEMATISK INSTITUTT

15. SEPTEMBER 2021

Migrasjonsmatrise

■ Matrisen $P = \begin{bmatrix} 0.7 & 0.4 & 0.3 \\ 0.1 & 0.6 & 0.1 \\ 0.2 & 0 & 0.6 \end{bmatrix}$ har likevektsvektoren $\mathbf{q} = \frac{1}{15} \begin{bmatrix} 8 \\ 3 \\ 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.5333\dots \\ 0.2 \\ 0.2666\dots \end{bmatrix}$.

■ Markovs teorem forteller oss at følgen definert ved

$$\mathbf{x}_{k+1} = P\mathbf{x}_k$$

vil konvergere mot \mathbf{q} uansett hvordan vi velger sannsynlighetsvektoren \mathbf{x}_0 .

■ Hvis vi ikke orker å regne ut \mathbf{q} nøyaktig ved å løse $(P - I)\mathbf{x} = \mathbf{0}$, kan vi alternativt finne et estimat for \mathbf{q} ved å velge en tilfeldig startvektor \mathbf{x}_0 og iterativt regne ut \mathbf{x}_k .

$$\mathbf{x}_0 = \frac{1}{3} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \mathbf{x}_1 = \begin{bmatrix} 0.466\dots \\ 0.266\dots \\ 0.266\dots \end{bmatrix} \quad \mathbf{x}_2 = \begin{bmatrix} 0.513\dots \\ 0.213\dots \\ 0.253\dots \end{bmatrix} \quad \mathbf{x}_3 = \begin{bmatrix} 0.528\dots \\ 0.216\dots \\ 0.254\dots \end{bmatrix} \quad \mathbf{x}_4 = \begin{bmatrix} 0.533\dots \\ 0.208\dots \\ 0.258\dots \end{bmatrix}$$

■ Etter bare fire iterasjoner har vi funnet et estimat for \mathbf{q} som er nøyaktig opp til 1/100.

Eksempel 5.1.4. (Forelesning 7)

■ La $A = \begin{bmatrix} 4 & -1 & 6 \\ 2 & 1 & 6 \\ 2 & -1 & 8 \end{bmatrix}$.

■ Egenverdiene er $\lambda_1 = 9$ og $\lambda_2 = \lambda_3 = 2$.

■ En basis for egenrommene er $\mathcal{B}_1 = \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$ og $\mathcal{B}_2 = \left\{ \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 0 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} -3 \\ 0 \\ 1 \end{bmatrix} \right\}$.

Oppsummering

1. La A være en $n \times n$ matrise. **Potensmetoden** er en algoritme som gir et estimat for den av egenverdiene til A som har størst absoluttverdi og en tilhørende egenvektor.
 - (1) Velg en vektor \mathbf{x}_0 slik at den største absoluttverdien av tallene i \mathbf{x}_0 er lik 1.
 - (2) For $k = 0, 1, \dots$
 - (a) Regn ut $A\mathbf{x}_k$.
 - (b) La μ_k være det tallet i $A\mathbf{x}_k$ med størst absoluttverdi.
 - (c) Regn ut $\mathbf{x}_{k+1} = \mu_k^{-1}A\mathbf{x}_k$.
 - (3) Da vil μ_k være et estimat for den egenverdien til A som har størst absoluttverdi og \mathbf{x}_{k+1} et estimat for en tilhørende egenvektor.
2. For å finne andre egenverdier kan vi bruke **invers potensmetode**.